

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska zbornica —
Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter
nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega zna-
čaja stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta
Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša
mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 83.

Sreda, 18. oktobra 1933.

Leto VIII.

Kongres avstrijske socialne demokracije

Avstrijska soc. dem. stranka je sklicala izredni strankin zbor, ki je pričel zborovati v soboto, z ozirom na politični položaj. Navzočih je bilo nad 500 delegatov in večje število inozemskih gostov. Tako je bil navzoč tajnik socialistične internacionale dr. Fric Adler, predsednik socialistične internacionale Emil Vandervelde; dalje Leon Blum (Francija), I. Compton in R. V. Smith (predsednik angleške delavske stranke), poslanec Albarda (Holandija), Robert Grimm (Švica), senatni predsednik dr. Fr. Soukup in poslanca Stivin in Vavrovšek (Čehoslovaška) poslanec de Witte (Karlovi vari), Artur Vavters (Bruselj), Peyer, Weltner in tajnik Monus (Budimpešta), Jörgensen (Danska) in Orzech (Poljska).

Kongres je otvoril poslanec dr. Deutsch. Za predsednika je bil izvoljen dunajski župan Seitz. Nato so sledili pozdravni govori.

Leon Blum, predsednik francoske socialistične stranke, je povdaril, da je francoska socialistična stranka odločevala v avstrijskem posojilu, ki bi ga sicer Avstrija ne dobila. Socialisti so stali na stališču, da je treba siromašno republiko podpreti, da se otrese nevarnih sovražnikov. Francoski socialisti bodo tudi v bodoče čuvali interese avstrijskega delavstva.

Vandervelde je zlasti povdaril velike zasluge socialne demokracije za Avstrijo, zlasti pa, za dunajsko občino, ki je upravljana vzorno in v zgled vsem drugim mestom.

Na popoldanski seji je poročal o političnem položaju dr. Oton Bauer. Referat je bil temeljit in resno zasnovan. V svojem referatu je predložil dva predloga strankinega vodstva, in sicer:

Boj proti fašizmu.

Strankini zbor je bojne metode, ki naj jih stranka v boju zoper ogrožanje po fašizmu porablja preštudiral in odobrila. Sklep strankinega vodstva in zveznega načelstva svobodnih strokovnih organizacij z dne 17. septembra se odobri. Porabiti je vse namenu ustrezajoče pomočke, da se o sklepu obvesti ves delavski razred in tudi vse svobodoljubne republikance.

Protiv združenju z Nemčijo.

Iz šestega odstavka strankinega programa se črta zahteva združitve Avstrije z Nemčijo.

V nadaljnjem se izreka izjava proti omejitvi svobode, ki jemljejo delavstvu socialne in politične pravice, dasi je delavstvo pripravljeno braniti neodvisnost Avstrije. Politika režimovcev ogroža obstoj neodvisnosti.

Vedno in povsod

ostanite trdni in zvesti pristaši razrednih strokovnih organizacij! Mi nimamo dnevnika, nimamo denarja, kakor meščanski podporniki belih in plavih in zato bosta morda beli kot plavi poskusili zbegati delavstvo v zadnjem trenutku s kakimi lažmi, napačnimi vestmi in ponarejenimi letaki. Vi poznate svoje organizacije in svoje zaupnike in zato v nobenem slučaju ne nasedajte nobeni provokaciji. Glasujte kot en mož za rdečo listo Strokovne komisije!

Beseda delavcem in nameščencem.

V Delavsko zbornico gremo! Mi, privatni nameščenci, ramo ob rami z delavci. Zakaj gremo tja? Zato, da si Delavsko zbornico osvojimo, jo očistimo vsakega vpliva kapitalistov in preprečimo razdiralno delo njihovim podreptikov. Naše, v tej volilni borbi že tudi ponovljeno, geslo je

Delavska zbornica delavcem in nameščencem!

Delavska zbornica naj služi svojemu namenu! Naj bo to res pravi delavski in nameščenski parlament.

V Delavski zbornici ni mesta za vprašanja

o veri,

o nacionalizmu,

o kakršnikoli intrigi kapitalizma,

ki jo je ta iznašel za cepitev združenega pokreta vseh delavcev in nameščencev. Kapitalizem dobro ve, kako bi se mu zmanjšal profit! Tudi dobro ve, katera pot je prava pot vseh tistih, kateri mu ta profit ustvarjajo — do boljšega, do človeškega življenja. To smo mi. Ko bomo dosegli svoj cilj, se bo kapitalizmu zmanjšal profit. Da to dosežemo, je potreba, da

smo složni!

Da kapitalisti to preprečijo, je potreba, da nas

razdvajajo!

Zato bomo dobili na volišču za raztrgati tri glasovnice:

modro,

zeleno in

belo.

Oni, kateri imajo postavljeno prvo, so največji nasprotniki delavskih in nameščenskih pravic in svobode. Kako zagospodarijo taki, ako pridejo do moči, vidimo v Nemčiji. Ali naj bo ves boj za naše pravice obsojen na tak konec? Ne! Mi hočemo izvojevati zmago! Zato bomo raztrgali plavo in pokazali, da smo pravočasno razumeli najnevarnejšo finto reakcionarnega kapitalizma. Isto usodo smo namenili zeleni in beli. Poslušajmo, kaj pridigujejo ti ljudje: **krščansko pravičnost in usmiljenost.** Privatni nameščenci! Ti ljudje nas zasmehujejo. Bodi v službi kjerkoli, dobro veš, kakšna je pravičnost in usmiljenost tvojega poslodajalca. Ali te je redil in vzdrževal, če si bil bolan? Ali te je preskrbel za starost? Ali te ni vrgel na cesto, ko ni imel za tebe več posla? Ha, mi vemo kaj je pravičnost in usmiljenost. To je

Uradni izid občinskih volitev v dravski banovini.

V dravski banovini je bilo pri nedeljskih občinskih volitvah 274 tisoč 282 volilnih upravičencev, glasovalo pa je le 188.017 volilcev. Državna stranka je dobila 122.388 glasov, za opozicijske liste je glasovalo okoli 66.000 volilcev.

Protest proti laži v politiki.

V obrambo svoje poštenosti.

Ponedeljkov »Slovenski Narod« naziva socialiste pomočnike punktašev. To podlo laž najodločneje zavračamo iz krogov, ki so še pred par leti vodili znano koalicijsko politiko.

druga finta kapitalistov! Le toliko manj nevarna, ker postavlja vsakega očitno za bedaka, kdor bi ji nasedel. Mi postavljamo tem ljudem nasproti borca, kateri imajo naša gesla zapisana na programu, katerega predstavlja na volišču

rdeča glasovnica.

Naša gesla so zahteve, katere izvirajo iz naših vsakdanjih potreb. Teh zahtev ne bo povdarjal kapitalizem, ker so mu nevarne. Zato tudi ne hvali kapitalistično časopisje nas — ampak plave in zelene: Sedaj nam je jasno, zakaj. Mi smo na pravi poti.

O Delavski zbornici sami si ne delamo iluzij. Vemo dobro, kako slab instrument je še to za kake večje pridobitve. Toda oklenemo se tega, kar se nam nudi. Tudi v Delavski zbornici bodo imeli naši zastopniki nekaj prilike, da povdarijo naše zahteve. Tudi priborili si bodo marsikaj — ako bodo vztrajno in odločno zastopali zahteve, radi katerih jih tja pošiljamo. Te zahteve so:

Eksistenčni minimum,

40 urni delovni teden,

absolutni nedeljski počitek,

starostno, bolezensko, nezgodno in brezposelno zavarovanje za celo državo in vse delavce in nameščence,

znižanje stanovanjskih najemnin, odprava indirektnih davkov, odprava uslužbenskega davka in vseh drugih dajatev nameščencev in delavca, ki živi z dohodki pod eksistenčnim minimum in progresivno obdavčenje kapitala!

To so naše zahteve — to je naš program za delo v Delavski zbornici. Garancija za našo iskrenost naj Vam bo

dosedanje delovanje

naših »Svobodnih strokovnih organizacij«.

Ali Vam more omajati zaupanje v tak živ program, ki obsega Vaše najpotrebnejše zahteve demagogija naših nasprotnikov? Nikdar! Tudi ako Vam bi ne bilo jasno, da delajo v interesu kapitalistov, imate zadostno garancijo. Zato naj pade zadnji dvom in predsodek! Vsak od nas naj bo te zadnje dni ne samo volilec, ampak

agitator za rdečo!

Da bo zmaga čim lepša — da bo uspeh čim veličastnejši!

Socialisti nimamo stranke, vendar smo kot ideološki politični faktor takrat in tudi pozneje varovali svojo načelno in taktično čistost ter nismo z lažmi nikdar skušali prikrievati svoje namene ne v politiki in ne v taktiki, ker vse to lahko zagovarjamo pred javnostjo.

Mehika bo socializirala.

Mehikanski parlament bo v kratkem obravnaval dva zakonska načrta, s katerima hoče nacionalizirati petrolejsko industrijo in industrijo elektrike in luči. Za poddržavljenjem teh dveh panog se bodo poddržavili srebrni rudniki. Vprašanje je še, kaj bodo rekli kapitalisti Zedinjenih držav, ki imajo velik delež v teh industrijah.

Ogabne metode „narodnih sindikatov“.

Sami »narodni sindikati« so nedavno dokazali, da nimajo nobenega delavstva za seboj; odstavili so svojega dosedanjega »Führerja« Stankovića in v Beogradu bodo ustanovili novo firmo, ker upajo, da bodo pod novo tablo laže zbrali kake žrtve.

Kljub temu, da ne predstavljajo nobenega delavstva, so hoteli zagospodariti nad vsem delavstvom s tem, da bi preprečili volitve v Del. zbornice in da bi oni prišli za komisarije v nje.

Bili so tako drzni, da so iz Beograda celo pisмено obvestili svoje zaupnike o svojih umazanih mahinacijah. Tako so v posebni okrožnici pisali, da so predlagali ministrstvu za socialno politiko, naj ministrstvo

1. Preišče vse dosedanje delo

Del. zbornic (reveži ne vedo niti tega, da ministrstvo stalno vodi kontrolo op. ur.) in za ta čas postavi nevtralnno (?) osebo v svojstvu komisarja.

2. Da se Del. zbornice reorganizirajo . . . a da reorganizacijo izvedejo navedeni komisarji.

3. Da navedeni komisarji . . . vodijo (v originalu: rukovode, op. p.) volitve v Del. zbornice.

Poleg tega so seveda zahtevali, da se volitve izvrše na poseben način, da ne bi kljub »rukovodstvu« komisarjev zmagale svobodne strok. organizacije. Zato so predlagali:

4. Da se pred volitvami izpremeni volilni pravilnik.

Vidite, take stvari so poskusili potem, ko so prenačeno sporočili, da »se jim je posrečilo preprečiti volitve v Del. zbornico«.

Pri nas v Sloveniji je svoj čas proglasil g. Juvan pripadnost »Narodne strok. zveze« tem »narodnim sindikatom«.

Za to pripadnost takim »narodnim sindikatom«, kaznujte, delavci in nameščenci, »ta plave« s tem, da vsi raztrgate na dvoje plave glasovnice!

Dvojna igra krščanskih socialcev.

Vsak dan opazujemo, kako delavci, ki imajo še katoliško vero v sebi, spoznavajo, da je kapitalistični sistem kriv današnjega gorja na svetu in da mora zato ta kapitalizem propasti. Krščanski delavci z nevoljo gledajo in se čudijo, da katoliška cerkev ničesar ne podvzame za ljudstvo in proti kapitalizmu, temveč se izgublja le v nekem lamentiranju, ki se varno izogiblje vsakemu resnemu sporu s takimi ljudmi, ki jih je svoj čas Kristus izgnal iz templja — z bičem. Krščanski delavci obsojajo vatikansko politiko, ki podpira italijanski fašizem, politiko, ki blagoslovja nemško barbarstvo. politiko, ki nasprotuje vsaki ljudski politiki in interesom širokih delovnih množic. Ti krščanski delavci kljub temu hranijo še v sebi vero, vidijo pa, da se morajo za dosego pravičnejšega družabnega reda zvezati s tistim delavstvom, ki se za ta novi red bori. Zato so nastali po svetu pomembni pokreti krščanskih delavcev, ki vztrajajo pri svojih verskih načelih, se pa popolnoma ločijo od oficelnega klerikalizma, ki je sklenil zvezo s kapitalizmom, fevdalizmom in fašizmom.

Pri nas so se v zadnjem času kazali delavcem kršč. socialci okrog

Kdor je za brezposelno in starostno zavarovanje, bo glasoval za listo strokovne komisije.

»Jugoslov. strokovne zveze« (JSZ), kot da so šli na levo, da ne priznavajo več reakcionarnega, uradnega vatikanskega stališča o socialnem vprašanju, temveč, da so za razredni boj. Veselili smo se tega, ker v interesu del. razreda ni, da kogarkoli odganjamo na desno, temveč je naša naloga, da zbiramo v protikapitalistični tabor vse sile, ki hočejo sodelovati pri podiranju gnilega in zidanju novega gospodarskega reda.

Toda, kakor se je izkazalo, so merodajni okoli JSZ uganjali zgolj hinavščino in demagogijo: videli so razpoloženo med delavstvom, zato so mu govorili tako, da ne bi izgubili zadnjih pristašev, v resnici so pa ostali v taboru nasprotnikov socializma in gol privesek uradnega klerikalizma.

V svojem oklevanju med škofijskim ordinarijatom in socializmom, med solidarizmom in razrednim bojem, med Gosarstvom in kršč. »boljševizmom«, med katoličanstvom in navadno, prostaško demagogijo — so se ob priliki volitev v Del. zbornico ponovno zapisali v službo kapitalistični klerikalni struji. To so seveda napravili uradni brezvednosti svojih članov. Da bodo ti člani in pristaši izvedeli, kaj počne za kulisami njihova JSZ, navajamo naslednja dejstva:

Videli bodo, da danes igra JSZ slabšo politiko, nego jo je pri prvih volitvah v Del. zbornico in da ne služi več zaupanja delavcev.

V sedanjo Del. zbornico so prišli kršč. socialci s precej močnim zastopstvom (17) po zaslugi ogabne gonje, ki jo je pri zadnjih volitvah uganjal »Slovenec«.

Isto so poskusili za volitve, ki bodo 22. t. m. Sklenili so, da bodo na zunaj uganjali demagogijo, v resnici so pa hoteli napraviti ponovno zvezo s katoliškim kapitalom. Najbolj zgovoren dokaz za to našo trditve je okrožnica glavnega vol. odbora njihove »Jugoslov. strok. zveze«, ki jo je razposlala ob razpisu volitev raznim ljudem. V tej okrožnici pravijo med drugim dobesedno tole:

»Krščanska strokovna organizacija (JSZ) je sklenila, da mora pri sedanjih volitvah na vsak način razbiti marksistično večino in s tem rešiti Delavsko zbornico, ki je vseskozi molzna krava marksistov in ekspozitura marksističnih organizacij. Odločili smo se, da pri tem zainteresiramo vso katoliško javnost in posamezne osebe naprosimo za pomoč in sodelovanje... Za časa volivne kampanje Vam bomo naš strokovni list pošiljali brezplačno. Važnejše progla-

se in navodila bo prinašal »Slovenec« in tednik »Domoljub«. Podčrtali smo mi, op. ur.)

Tako, ves boj so naperili samo proti marksistom, to se pravi, da beli privoščijo zmago magari plavim samo da propadejo marksisti. Tako uslužno so izkazali bratje nemškemu fašizmu.

Dogovor so imeli, da ves klerikalni aparat in časopisje podpreta njihovo gonjo proti razredno-zavednemu delavstvu.

Zakaj se ta skupna klerikalna akcija ni izvedla? Načelo niso igrala nobene vloge. Naravno so hoteli imeti zastopniki uradnega klerikalizma za svojo uslužno primerno število kandidatov na »krščanski« listi. Krščanski socialci, ki imajo od zadnjih volitev stanovanja v hiši Delavske zbornice, so se pa tega branili, ker potem ne bi več njihovi kandidati prišli v novo D. Z. v tolikšnem številu, da bi mogli igrati še kako mešetarsko vlogo. Postal bi popolnoma nepotrebnimi celo za sam klerikalni aparat. Bili bi definitivno upokojeni za politično mešetarjenje in tudi uradna mesta bi utegnili dobiti pravi vatikanski preroki. Zato se je

dogovor razbil in uradni katolicizem je priglasi svojo posebno listo v skupini privatnih nameščencev.

Kršč. socialci okrog »Pravice« so poskušali nato pridobiti zase posamezne farovže, da bi ti nadomestili »Slovenčev« molk. Med delavstvom so pa izgubljeni. Saj vendar vsakdo vidi, da je bolj pošten in odkrit nasprotnik uradnega katolicizma, ki pogumno izpoveduje svoja reakcionarna načela, kakor pa ti »kršč. socialci«, ki bi radi brenkali na vse strune, mešetarili med klerikalizmom in socializmom in tako begali delavce. Boljši je odkrit, načelen nasprotnik kakor pa tak-le kameleon, ki za eno uradniško mesto menja vse barve, če treba.

To dvojno politikantstvo JSZ obsoja sama kršč.-socialna mladina okrog »Plamena«.

Delavci in nameščenci, vi pa obsojate tako demagogijo in delavstvu škodljivo politiko s tem, da 21. in 22. oktobra glasujete vsi za rdečo listo edino razredno-bojevne strokovne zveze. — Strokovne komisije.

Krščanski delavci, združite se z marksističnim delavstvom v svetem boju za proletarsko stvar.

slede še druge države. In kdo garantira, da se ne bi taki zaroti priključila Italija, Madžarska itd.? Društvo narodov bi moralo imeti več avtoritete, več izvršne oblasti, ker sicer postane le aparat za pripravljanje — vojne.

Leon Blum o francoskem paktu z Rusijo

Socialistični voditelj francoski, Leon Blum, je govoril v nedeljo v Lensu o francosko-ruskem zblizovanju. Leon Blum pravi, da sklepa Francija pakt z Rusijo v svoje varstvo pred Hitlerjanstvom. Voditelji sovjetske Rusije že utegnejo razumevanje, da prave garancije za njih državo ne morejo nuditi pakti s kapitalističnimi državami, marveč le zblizanje delavcev.

To stališče je Blum zastopal tudi na kongresu II. internacionale in v listu »Populaire«, kjer je apeliral na zblizanje II. in III. internacionale.

Občinske volitve v drugih banovinah.

Dne 8. t. m. so bile občinske volitve z naslednjimi uradnimi rezultati:

Banovina primorska.

V 90 občinah je bilo 172 kandidatnih list, in sicer 150 vladne stranke in 22 opozicijskih. Od 208.524 volilcev jih je volilo 116.867 (56%). Za vladno stranko 106.023, za opozicijo 10.844 volilcev.

Banovina dunavska.

Občin 975, kandidatnih list 1561 in sicer: vladnih 1443, opozicijskih 118. Volilcev 544.627, volilo jih je 369. — za vladno stranko 351, za opozicijo. Vladna stranka je osvojila 758, opozicija 33 občin.

Banovina savska.

Občin 517, kandidatnih list 912 in sicer vladnih 646, kompromisnih 456 (z vladno stranko), in opozicijskih 97. Volilcev 642.615, volilo jih je 351.3991. Za vladno stranko 218.308, za kompromisne liste 99.522, za opozicijo 18.026.

Banovina drinska.

Občin 422 in 948 kandidatnih list. Od teh 807 vladne stranke in 181 opozicijskih. Volilcev 343.342, volilo jih je 254.208, in sicer: za vladne liste 233.732, za opozicijske 20.466. Vladna stranka je zmagala v 392, opozicija v 37 občinah. V 9 občinah bodo 15. t. m. ponovne volitve.

Nemčija izstopila iz Društva narodov.

Nemški delegat je zapustil razorožitvena pogajanja. Vlada razglasila izstop iz Društva narodov.

Japonska je izstopila iz Društva narodov, Zedinjene države se z Društvom narodov nočejo solidarizirati, sedaj pa je izstopila tudi Nemčija.

Nemčija ni hotela sprejeti kompromisa, ki je imel namen, uvesti razoroževanje in je zato izstopila iz Društva narodov. Ta »diktat« veljal ni bil tako hud, da bi morala Nemčija zaradi tega zapustiti mednarodni parlament, če ne bi imela posebnih namenov, ker je potrebna enotna baza za mednarodno politiko, če se polagoma hoče uvesti sporazum med narodi.

Toda Nemčija ima druge skrbi. Kakor vemo, gradi nemški fašizem svojo oblast na svoj nacionalizem in svojo protimirovno politiko. Nemškega naroda ne more zadovoljiti v zmislu svojih socialnih obljub, zato potrebuje šovinističnih protimirovnih fraz, s katerimi vara narod, da se mu ne odtuji. Resnica je, da je svetovni kapitalizem Nemčijo ponižal, jo izkoristil. Toda iz ponižanja k enakopravnosti more biti le pot demokracije, sporazuma in sodelovanja, ne pa ustvarjanje razpoloženja za vojno, kakor dela Nemčija.

O izstopu iz Društva narodov je izdal Hitler poseben oklic, v katerem se pritožuje, da velesile Nemčiji ne dovolijo enakopravnosti v oboro-

ževanju (op. ur.: zahtevajo namreč, da se morajo druge države razorožiti, ne pa Nemčija bolj oborožiti), ker ji ne puste enake oborožitve. Nemška vlada je razpustila obenem državni zbor ter se bodo volitve vršile dne 12. novembra, češ, da hoče izvesti s tem plebiscitno glasovanje, ali se nemški narod strinja s fašistično politiko ali ne. Nove volitve za nemški državni zbor se bodo torej vršile v najhujšem nacionalističnem in vojnihujskaškem duhu. Te volitve bodo duhovna mobilizacija proti miru, pri čemer bo velika večina naroda pozabila na svoj mizerni socialni položaj in pri katerih opozicijskih list sploh ne bo.

Tudi v Ženevi so bojevit. Tam pravijo, da se bo razorožitvena konferenca nadaljevala, ter da stališče Nemčije ne more in ne bo prav nič vplivalo na izvajanja veljavnih mirovnih pogodb.

V Ženevi čutijo, da se je hotela Nemčija s tem korakom odtegniti mednarodni kontroli, da prikrije kršitve mednarodnih dogovorov. Zato groze, da bodo te dogovore v bodoče strožje kontrolirali. Po našem mnenju je pa izstop Japonske, Nemčije iz Društva narodov vendarle slabo znamenje za moralno silo te mednarodne ustanove. Za tema lahko

Prva stvar novoizvoljene Delavske zbornice z našo večino bo, da pridejo bolniške blagajne pod upravo in kontrolo izvoljenih delavskih zastopnikov!

Tone Maček:

Slučaj Kumberger.

Ko sta prišla pred izklicevalno dvorano, je bilo še precej zgodaj. Le malo jih je že stalo pred poslopjem in to navadno oni, ki so stanovali najdalje. Mnogi so hodili po dve uri daleč peš na ših: iz Dola, iz Marna, iz Čreta, iz Prapretna, od Kala, celo od daljnega Turja in tam preko Save iz Kumljanske strani so prihajali, že popolnoma utrujeni, zlasti še, ker si vsi ti mali bajtarji tudi podnevi niso privoščili zadostnega počitka. Borili so se s svojo pedjo kamenite grude, da so ji iztrgali par mernikov krompirja, peščico fižola in solate. Sedaj so čepeli okrog izklicevalne dvorane opiraje se s hrbti ob zid in dremali, čakaje brlizza sirene.

Počasi so začeli prihajati tudi bližje stanujoči: iz hrastniške grape, iz Bobna, iz Studenca, od Logarjeve planote, kjer so stale velike rudarske kasarne in iz obližnje rudniške kolonije. Doli po klancu so prikoralali v gosjem maršu »purši« iz kasarne za samce. Skupina, ki je pri-

hajala njim na čelu, je bila precej glasna in razposajena. Videti je bilo, da so ravnokar prišli iz neke gostilne. Eden izmed njih je neumorno vlek »mehove«, da so se hreščéči glasovi harmonike razlegali po vsej naselbini. Muzikant in nekaj njegovih tovarišev je bilo v prazničnih oblekah. Ti so samo spremljali svoje tovariše z nočne zmene na ših; pred izklicevalno dvorano so se s hrupom in kosmatimi dovtipi poslovali od njih, ter so nato med vriskanjem in neskladnim prepevanjem s harmoniko na čelu odkolovratili doli proti Birtiču. Obsedel jih je nekak visliški humor, ker so imeli pred seboj svobodno noč do petih jutraj, ker so bili umiti in čisto oblečeni, medtem ko so njihovi tovariši pred izklicevalno dvorano čakali blatni in zamazani na novo trpljenje.

Rezek glas rudniške sirene je prekinil Francetovo razmišljanje. Planil je pokonci in se oziral za Janezom. Gnetli so se v dvorano in posedli po dolgih klopih. Nekateri so ostali kar na pragu ali pa celo zunaj pred vrati. Nabito polna dvorana je zadišala po trohnohi, ilovici in premogu. V kotu, pred veliko sliko svete Barbare, ki prevideva ponesrečenega rudarja, se je smodila

mala oljnata svetilka. Pred njo je pokleknil stari rudar Kurent in je začel z monotonim, nalomljenim glasom moliti »Oče naš«. Za trenutek je vse utihnilo, potem pa je več sto ust hkrati odgovorjalo: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh...« V tem trenutku se je zaslišal od nekod plač deteta in od Birtiča glas harmonike. Oni pri vratih stoji ječi so se nekaj razgovarjali in smejali. Ko so odmolili »Oče naš« in »Zdravo Marijo« je stari Kurent, ki je pri tej zmenitvi že več let opravljal službo »fajmoštra«, odmolil še tradicionalno molitev k sveti Barbari: »O sveta Barbara, ti priprošnica in zaščitnica rudarjev, varuj nas nagle smrti, če pa se zgori tako po božji volji, ne daj da umrjemo brez tvoje tolažbe!«

Tako so najbrže že pred dvatisoč leti klečali starorimski sužnji v apeninskih in trakijskih rudokopih pred oltarji Orka in Fortune. Ista vera v neko nadnaravno silo, ki so se je pravzaprav bali in so jo celo hoteli prijazno razpoložiti napram sebi, da jim prizanese in jih zaščiti. Isto čiščenje kakor pred dva, tri in še več tisočletji, samo oblika je bila drugačna in božanstva so se drugače imenovala.

(Dalje prihodnjič.)

Važno za volilce, ki volijo po pošti!

Volilci, ki bodo volili pri volitvah v Delavsko zbornico po pošti, morajo oddati kuverto s CELO RDEČO GLASOVNICO, kateri naj priložijo pretrgano plavo in belo glasovnico, čim preje na pošto, najpozneje pa v soboto, dne 21. oktobra.

Glasovnice, ki bodo oddane pozneje na pošto, bodo neveljavne.

Zaupniki, opozorite pravočasno volilce, ki volijo po pošti, na to določilo glavnega volilnega odbora.

Doma in po svetu.

O Jugoslaviji in hitlerizmu se je razpisal nek lokalni listič in ugotavlja, da »... za našo državo ni važno, kaj se v Nemčiji dogaja, važno je le, da je hitlerizem pogoltnil komunizem in ne obratno.« In dalje: »... Če imajo pravico prednašati svoje želje in pritožbe majhne države, kot je n. pr. Estonka, tedaj nikdo ne more prepričati in ugovarjati, da ne bi izražal svojih želja 65 milijonski nemški narod.«

Ob proslavi delavske pevske zveze »Alsergrund« na Dunaju. Ta pevska zveza je proslavila v nedeljo štiridesetletnico obstoja. Slavnost se je vršila v Stadionu; udeležilo se je do 60.000 oseb. Slavnostno zborovanje je pozdravil dunajski župan s. Seitz, ki je rekel med drugim: »Nemška pesem svobode (odpeli so jo pred njegovim govorom), je nastala v najhujši stiski naroda in ima danes mnogo tehtnejši pomen kakor pred letom dni.« Delavska pesem je izraz delavske solidarnosti in posreduje čustva, ki jih gojimo vsi. Nobenega povoda ni za vznemirjanje. Avstrijsko ljudstvo se bo borilo za svobodo in neodvisnost, in če se danes govori o uničenju marksizma, na katerem je zgrajeno socialistično gibanje proletarijata, je to zgrajeno na znanstvenem marksizmu, to je na teoriji razrednega boja, in ravno hoče odpraviti razredne razlike s sveta. Slavnost je pozdravil v imenu mednarodne strokovne zveze Holandec s. Shevenels: »Vaša prireditev kaže, da inozemstvu ni treba imeti skrbi zaradi vaše svobodi in neodvisnosti. V obrambi za te pravice vas bo podpiral mednarodni proletarijat. Vi delate tako, kakor svet pričakuje od vas.« Po manifestacijski slavnosti se je vračalo delavstvo v izprevodih v svoje okraje.

Nacionalni socialisti na Koroškem so začeli iz protesta proti krščansko-socialni vladi Dollfussa v masah prestopiti v protestantizem.

V Špitaliču ob Dravi je bilo v času od maja do konca septembra 1000 nacionalnih socialistov aretiranih in obsojenih na razne kazni.

Z lažjo si pomaga navadno nepoštenjak. Demokracija je simbol poštenega sodelovanja v človeški družbi. V demokraciji, idealni namreč, ni medsebojnega varanja, marveč le stvaren sporazum glede interesov v pravcu, da imajo posamezni deli družbe kar najmanj škode. Po kazenskih zakonih sme sicer obtoženec tudi lagati, ne da bi bil kaznovan, ne smejo pa tega tožniki, ne priče, ne sodnik. In nihče teh ne sme siliti, da lažejo. Resnica je danes še nekaj vzvišenejša. Tudi v javnem delovanju bi morala veljati kot podlaga resnega dela, ker sicer nihče ne more verovati v resnobo in poštenost tistih, ki vati v resnobo in poštenost tistih, ki kršijo ta sveti moralni zakon. Hitler je lagal; ker ve, da je lagal, izvaja teror, da se mu prevarani narod ne more upreti. Hitler je ukazal lipskemu državnemu sodišču, da ne sme ugoditi pritožbi pruskim ministrom, čeprav so bili ustavno v pravici. Vidite, taki pojavi pomenijo moralni propad in degeneracijo inteligence, ki tako kaže in tiste, ki take nepoštenke ukazuje izpolnjuje. Ti pojavi svare! Ti pojavi ogrožajo civilizacijo.

Kaj je moja dolžnost pred voliščem?

1. Da obiščem vse neorganizirane delavce in delavke tudi pri malih obrtnikih in mojstrih ter jih pridobim, da vložijo v kuverto

RDEČO GLASOVNICO NEPRETRGANO

belo in plavo pa pretrgano na dvoje in jo priložijo k rdeči v kuverto. Kuverto zapečatijo in jo tako zapečateni izročijo predsedniku volilnega odbora na volišču.

2. Da vsem v svoji bližini še enkrat povem, da morajo oddati rdečo glasovnico nepretrgano.
3. Da pazim, če se vse vrši, kakor določa zakon in volilni red.

Iz velikih kanonov streljajo.

Zavedni delavci in nameščenci so vajeni velikih kalibrov iz tabora takozvanih narodnih socialistov. Destvu podtikajo stvari, ki so zlagane, toda vse s tem edinim namenom, da prikrijejo svojo politiko, ki gre za tem, da zarobijo delavce in nameščence podjetništvu ter da razcepijo naše vrste. Sami priznavajo, da hočejo delati tako in so v minulosti že večkrat tudi z dejanji dokazali, ko so se v mejnih sporih postavljali na stran podjetnikov in izdali interese delavcev.

To ni nič novega. **Ze samo to pa mora biti za volilce v Delavsko zbornico svareč opomin, da voli izključno rdečo kandidatno delavsko in nameščensko listo.**

Delavstvo in Delavska zbornica se v podre polemike teh junakov ne mara spuščati. Sedaj ni časa za to. Sedaj so volitve, je borba, gre za uveljavljenje delavske volje. Če se delavska volja uveljavi pri tajnih volitvah v Delavsko zbornico, se bo uveljavila ta delavska in nameščenska volja v Delavski zbornici, ne pa volja onih ljudi, ki hočejo gospodariti v Delavski zbornici po načelih podjetniških organizacij.

Misija delavstva je važna, važna tem bolj, ker so na delu delavstvu najbolj sovražne sile, ki hočejo oslabiti vpliv organizacij v Delavski zbornici.

Rdeča bo zmagala v Mariboru

in z njo razredno delavstvo nad razbijači.

Le nekaj dni še nas loči od trenutka, ko bo delavstvo mariborskih tovarn in malih obratov stopilo na volišče, da si bo, rami ob rami z ostalim delavstvom v Dravski banovini in v celi Jugoslaviji, z rdečo glasovnico v roki ponovno priborilo Delavsko zbornico, to važno ustanovo za čuvanje delavskih pravic in pospeševanje delavske in nameščenske zakonodaje.

Naše svobodne strokovne organizacije so bile s predpripravami za te volitve gotove že pred pr. določenim vol. dnevom. Zato pomeni odlaganje volitev na dan 21. in 22. oktobra za naše marksistično usmerjeno delavstvo samo nepotrebno podaljšanje volilnega boja, odlaganje obračuna z našimi nasprotniki vseh vrst.

Res pa je, da je baš to zavlačevanje končne odločitve, po želji naših nasprotnikov, še mnogo bolj utrdilo prepričanje v naših vrstah, da gre boj za nekaj velikega in važnega. Ta zavest je razpoloženje v naših vrstah le še bolj dvignila, je le še bolj podžgala agitacijo, ki je danes zajela vse obrate od velikih do malih in do najmanjših.

Volilni boj je spravil na noge celo armado naših zaupnikov,

ki danes med seboj tekmujejo v vztrajnosti in požrtvovalnosti za dosego čim lepše, čim popolnejše zmage. Iz Strokovne komisije, ki je postala žarišče vsega tega gibanja, so razpredene niti v vse obrate, ne samo v mestu, ampak tudi vsepovsod po deželi, tja do pod Pece, do pohorskih grebenov, preko Slovenskih goric in Prekmurja, čez Ptujsko polje, na konjiško in slovenjgraško stran. Vsepovsod pa, kamor so razpredene niti, je na delu kader zaupnikov, ki že teden sem delajo na odkazanim jim terenu, takorekoč brez oddiha in počitka. Seveda bi pa Strokovna komisija ne mogla vršiti tega dela, ako bi ne razpolagala v centru s celo kopico zaupnikov, požrtvovalnih delavcev, od katerih sleherni je danes spreten agitator, dober govornik in organizator. Bile so nedelje, ko je Maribor bruhal iz sebe desetine in desetine zaupnikov, ki so se razlezli po deželi na vse strani in zvečer vračali zadovoljnih obrazov, z važnimi poročili in lepimi uspehi v mesto. Vse to in še mnogo več pa so naši zaupniki delali in še delajo, takorekoč zastojni, na svoje stroške, kajti odkod bi naj dobili volilne fondne, da bi z njimi krili take izdatke. Zavednost in prepričanje ter hrepenenje po zmagi sta ustvarila v naših vrstah nov tip zaupnika, ki ga moremo primerjati samo z onim izza časa prvih početkov delavskega gibanja.

Vzorno funkcionira naš zaupniški aparat v Mariboru, funkcionira ne samo v obratih in v agitaciji od moža do moža, od žene do žene, ampak tudi tam, kjer je treba opraviti ogromno pisarniško delo.

Koliko noči po trudapolnem tovarniškem in pisarniškem delu so prebile naše sodružice in sodruzi v prostorih glavne volilne pisarne? Kdo bi vedel povedati.

V tem našem volilnem boju ni razlike med možem in ženo, med zaupnico in zaupnikom; delo dokazuje, da sta si oba popolnoma enakovredna, da tekmujeta med seboj v plemeniti, nesebični težnji, doseči čim lepšo zmago za delavski razred.

Uspehi tega dela so vidni in prepričani smo, da bodo dobili svojega izraza tudi v

ogromnem številu rdečih glasovnic,

ki bodo govorile več kot vse naše besede o prdnosti in prvostni kvalifikaciji našega zaupniškega aparata.

Poročila iz tovarn, iz velikih in malih obratov, dokazujejo, da delavstvo sledi parolam svobodnih strokovnih organizacij.

Navdušenje vlada v armadi našega delavstva, ki bo stopila na volišče.

Vse preveča ena želja, pokazati plavim in belim, da je razredno zavedno delavstvo tu, povedati sodrugom in sodružicam, ki ječe pod strahovladno fašizma, da

marksistične vrste stoje,

stoje trdno in nepremagljivo.

Naši nasprotniki so v velikih škripcih, saj je vse prišlo čisto drugače, kot pa so si oni to predstavljali. Odkar so uvideli, da

delavstvo noče nič slišati o nacionalističnih frazah, o solidarnosti med delom in kapitalom,

so začeli iskati v tem boju proti razredno zavednemu delavstvu zaveznikov.

Shodi so prepričali razbijače delavske enotnosti in solidarnosti, da nihče ne stoji za njimi, ker tisti, ki jim slede, niso volilci in najbrž tudi ne prostovoljni poslušalci po svoji večini.

Za razbijače delavske enotnosti ni mesta med delavci.

Sklicali so shod za veliko tekstilno tovarno; prišli so trije prvi gromovniki, dvorana pa je ostala prazna, le sedem delavcev je zvedavo kukalo skozi okna. Ko so shod ponovili, so sedeli zopet vsi trije težki kanoni pred dvema plavima in dvema rdečima poslušalcema.

Sedaj začnajo poizkusi terorja s strani obratnih lastnikov. Nek tak mali »tovarnar« je po izplačilu zadržal delavce in delavke, jim postavil na čelo nekega komandanta, ki jih je gnal k vpisovanju v plavo armado. Ta tovarnar pač misli, da sme zahtevati od delavca ne samo telo, ampak tudi »dušo« za tisto nizko mezdno, ki mu jo plača. V neki drugi tovarni je uradnik, ki na prav nesramen način terorizira delavstvo. Nedavno tega je pustil celo ustaviti obrat, da je potem agitiral za plave in ker se mu je zdelo še premalo sigurno, je klical delavke in delavce še posebej predse, zahtevajoč od njih, da se organizirajo pri plavih, če hočejo imeti kruha.

Zadnje dni so raztrosili naciji tudi vest, da volitve ne bodo tajne, ampak da bo na kuverti zapisano ime volilca.

Sodružice in sodruzi, to je laž, oni bi radi dosegli, da bi delavstvo iz strahu pred gospodarji ostali doma,

volitve so tajne, nihče ne bo vedel, da boš dal rdečo glasovnico celo v kuverto, plavo in belo pa čez polovico pretrgani priložil.

Kajti to boš ti delavec in ti delavka storila v posebni sobi na volišču, kjer te ne bo nihče videl. Ko boš kuverto zalepila, jo boš prinesla k volilni komisiji in jo boš spustila v škatljo, kjer se bo kuverta pomešala med druge.

Mariborsko delavstvo bo šlo do zadnjega na volišče

za zmago svobodnih strokovnih organizacij nad našimi plavimi in belimi nasprotniki z rdečo glasovnico

za zmago marksistov nad antimarksisti, za zmago svobode nad zatiralci, za zmago nad izkoriščevalci, za večji kos kruha, za zmago človečanstva nad fašističnim barbarstvom!

Kako se glasuje pri volitvah v Delavsko zbornico?

Volilni red določa:

Člen 26. Na dan volitev se sestane krajevni volilni odbor ob 8. uri dopoldne. Seji morajo prisostvovati vsi člani ali njih namestniki, morejo pa ji prisostvovati tudi predstavniki kandidatnih list. Najprej se mora napraviti zapisnik, v katerem se ugotovi, kolikšno je skupno število volilcev, koliko, kako in kam je razposlanih glasovnic. Potem se prične sprejemanje glasov: Sprejemanju morata prisostvovati vsaj en član volilne komisije in en predstavnik liste. Ako ni predstavnikov liste, morata prisostvovati glasovanju stalno dva člana volilne komisije ali njih namestnika.

Člen 27. Glasuje se osebno, neposredno in tajno.

Ko se prične sprejemanje glasov, se morajo pripuščati došle osebe na volilno mesto po redu, kakor prihajajo.

Volilni odbor bo na podlagi veljavnih legitimacij (krstni list, prijavnici list, davčne knjižice, poslovnih in drugih dokumentov) ugotovil identičnost došlih in če je volilec vpisan v volilnem imeniku. V poseben zapisnik se morajo vpisati priimek, ime in tekoča številka volilca v volilnem imeniku. (Vzemite torej s seboj en tak dokument!)

Volilec dobi potrebna navodila za glasovanje in prazno kuverto ter glasovnico vsake kandidatne liste. Nato se napoti v zaprt prostor z navodilom, naj da v kuverto glasovnico, za katero želi glasovati, nepretrgano, druge glasovnice pa raztrga. (Rdečo celo, plavo in belo čez polovico pretrgani).

Pa zaključku sprejemanja glasov mora krajevni volilni odbor najprej primerjati, če se število sprejetih kuvert ujema s številom volilcev, vnesenih v zapisnik, nakar en član volilnega odbora odpira kuverte in jemlje iz njih glasovnice.

Pred drugim članom volilnega odbora se morajo zbirati glasovnice po kandidatnih listah.

Kuverte, ki ne vsebujejo predpisane glasovalne glasovalne listka (glasovnice), ali vsebujejo imena kandidatov izven list, ali neraztrgane glasovnice za razne liste in organizacije, katerih liste niso potrjene, se zbirajo ločeno in so brez vrednosti.

Več neraztrganih glasovnic v eni kuverti za enega in istega kandidata velja kot en glas.

Po izvršenem odpiranju se izvrši preštevanje, koliko glasov je dobila poedina kandidatna lista. Sprejete glasovnice se morajo takoj zložiti, zaviti in zapečatiti.

Ves ta posel se vpiše v zapisnik, v katerega more staviti tudi vsak član volilnega odbora in prisotni predstavnik kandidatne liste svoje pripombe.

Po zaključku glasovanja se izvrši končno štetje veljavnih in neveljavnih glasov in število glasov, ki so odpadli na vsako kandidatno listo. Izgotovljeni in podpisani zapisnik volilnega odbora se mora zapečatiti in poslati zajedno s prejetimi glasovnicami glavnemu volilnemu odboru, ki jih čuva do sklepa skupščine Delavske zbornice in ministra za socialno politiko.

Nabirajte člane

za Cankarjevo družbo. Za 20 Din dobi vsak član 4 lepe knjige.

Tri odvetnike so zaprli.

V procesu požiga nemškega parlamenta so zaprli tri inozemske odvetnike in jih bodo izgnali. Odvetniki so žalili sodišče, ker niso hoteli pričam vsega verovati in so zahtevali točnejše postopanje.

Kdor je za to, borze dela pod delavsko upravo, bo 22. oktobra raztrgal belo-modro glasovnico.

Kje bomo volili v Mariboru?

Redna volišča.

I. VOLIŠČA

Telovadnica dekleške šole (mešč.) na Miklošičevi cesti.

Predsednik: Juhart Franjo, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru.

Predstavnik Delavske zbornice: Josip Ošlak, vodja Ljudske tisk.; namestnik: Košar Franc, pekovski pomočnik.

Predstavnik naše liste: Žnuderl Štefan, usnjarski pomočnik.

Tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, kojih obratovališča se nahajajo v I. mestnem okraju.

II. VOLIŠČE

Telovadnica dekleške šole v Cankarjevi ulici 7.

Predsednik: Cibic Karol, učitelj IV. deške šole v Mariboru.

Predstavnik Delavske zbornice: Skuk Franc, mizarški pomočnik; namestnik: Milavec Ivan, usnjarski pomočnik.

Predstavnik naše liste: Karner Edo, zas. nameščeneec.

Tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, kojih obratovališča se nahajajo v II. mestnem okraju in kojih pričetne črke (delodajalcev) se pričenjajo z začetno črko A do K.

III. VOLIŠČE

Telovadnica drž. ženske učiteljske šole v Cafovi 9.

Predsednik: Bogatec Franjo, uradnik sreskega sodišča v Mariboru.

Predstavnik Delavske zbornice: Pelikan Hubert, knjigovodja; namestnik: Premužak Stanko, kovač.

Predstavnik naše liste: Jekl Karol, pomožni delavec.

Tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, kojih obratovališča se nahajajo v II. mestnem okraju in kojih pričetne črke (delodajalcev) se pričenjajo z začetno črko L do Z, ter iz okolice Maribora; volilci, uslužbeni v obratih v sledečih krajih: Krčevina, Košaki, Počehova, Pekel, Pesniški dvor, Gačnik, Jelenče.

IV. VOLIŠČE

Otroški vrtec v Erjavčevi ulici 3.

Predsednik: Rode Silvester, učitelj II. deške šole v Mariboru.

Predstavnik Delavske zbornice: Dvorščak Ivan, mestni delavec; namestnik: Vučko Ivan, tekstilni delavec.

Predstavnik naše liste: Steinberger Konrad, tkalec.

Tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, kojih obratovališča se nahajajo v III. mestnem okraju (Melje) ter iz okolice Maribora; volilci, uslužbeni v obratih v sledečih krajih: Grušova-Rupreče, Sv. Peter Malečnik, Metava, Trčeva, Vodole.

V. VOLIŠČE

IV. deška osnovna šola v Gosposvetskii ulici (prej Samostanska ulica).

Predsednik: Feinig Ivo, učitelj I. deške šole v Mariboru.

Predstavnik naše liste: Knez Franjo, brijski pomočnik.

Tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, kojih obratovališča se nahajajo v IV. mestnem okraju (Koroško predmestje) in kojih pričetne črke (delodajalcev) se pričenjajo z začetno črko A do K ter iz okolice Maribora; volilci, uslužbeni v obratih v sledečih krajih: Bresternica, Jelovec-Srednje, Kamnica, Hrenica.

VI. VOLIŠČE

Prtiličje IV. deške osnovne šole v Gosposvetskii ulici (prej Samostanska ulica).

Predsednik: Cvetko Fran, šolski upravitelj pri Krčevini-Maribor.

Predstavnik naše liste: Močnik Andrej, črkostavec.

Tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, kojih obratovališča se nahajajo v IV. mestnem okraju (Koroško predmestje) in kojih pričetne črke (delodajalcev) se pričenjajo z začetno črko L do Z.

VII. VOLIŠČE

III. deška osnovna šola na Ruški cesti.

Predsednik: Kutin Josip, učitelj v Mariboru.

Predstavnik naše liste: Rakuša Karol, pekovski pomočnik.

Tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, kojih obratovališča se nahajajo v IV. mestnem okraju (Magdalensko predmestje) in kojih začetne črke (delodajalcev) se pričenjajo z začetno črko A do K ter iz okolice Maribora; volilci, uslužbeni v obratih v sledečih krajih: Bistrica pri Limbušu, Laznica, Limbuš, Pekre, Pohorje, Studenci.

VIII. VOLIŠČE

Dekliška osnovna šola na Magdalenskem trgu.

Predsednik: Lovše Ivan, učitelj IV. deške šole v Mariboru.

Predstavnik naše liste: Kopic Ivan, mizarški pomočnik.

Tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, kojih obratovališča se nahajajo v V. mestnem okraju (Magdalensko predmestje) in kojih začetne črke (delodajalcev) se pričenjajo z začetno črko L do Z ter iz okolice Maribora; volilci, uslužbeni v obratih v sledečih krajih: Bohova, Dogoše, Sp. Hoče, Zg. Hoče, Sv. Miklavž, Pivola, Pobrežje, Radvanje, Razvanje, Rogoza, Skoke, Dobrovič, Tezno, Vrhov dol, Hrustje, Zrkovci, Ciglenca, Draučova, Sp. Duplek, Zg. Duplek, Završka vas, Sv. Martin, Nebova.

Obratna volišča

bodo poslovala za volilce, uslužbene pri sledečih delodajalcih:

Doctor in drug; predsednik: Hočevnar Ciril, učitelj III. deške šole.

Predstavnik Delavske zbornice: Deutschman Avgust.

Predstavnik naše liste: Sturm Franc. Derwuschek Franc; predsednik: Cvetko Fran, šolski upravitelj pri Krčevini.

Predstavnik Delavske zbornice: Topolovec Ivan.

Predstavnik naše liste: Jekl Karl. »Kovina« I. jug. met. industrija; predsednik Vranc Ernest, učitelj na osnovni šoli v Studencih.

Predstavnik Delavske zbornice: Zaveršnik Anton.

Predstavnik naše liste: Pečovnik Friderik.

Tekstilna tovarna Hutter in drug; predsednik: Kutin Josip, učitelj v Mariboru.

Predstavnik Delavske zbornice: Lesnika Avgust; namestnik: Rodošek Katarina.

Predstavnik naše liste: Steinberger Konrad.

Tekstilna tovarna Braun, predilnica Ehrlich; predsednik: Lovše Ivan, učitelj IV. deške šole v Mariboru.

Predstavnik naše liste: Karner Edo.

Thoma Karl, tvornica sivilnih izdelkov; predsednik Feinig Ivo, učitelj I. deške šole v Mariboru.

Predstavnik Delavske zbornice: Haložan Anton.

Predstavnik naše liste: Majhenič Robert.

Zelenka & Comp. meh. tkalnica; predsednik: Bogatec Franjo, uradnik sreskega sodišča v Mariboru.

Predstavnik Delavske zbornice: Vrečko Ivan.

Predstavnik naše liste: Muršič Alojzij.

Ljubljana.

DELAVSKA ŠOLA »ZARJA« V LJUBLJANI je začela s poukom glasbe za svoj naraščaj. — Kdor ima veselje postati godbenik, naj se javi v Strokovni komisiji, Delavska zbornica, kjer dobi vsa natančna pojasnila.

ORKESTRALNA ŠOLA »SVOBODE« V LJUBLJANI. Na vzpodbudo mnogih godbenikov in godbe »Zarje« bo osnovala ljubljanska podružnica »Svobode« svojo lastno orkestralno šolo pod vodstvom sodr. Stanislava Jakca. Pozivamo vse, ki čutijo veselje, da se odzovejo našemu vabilu. Za prvo dobo pridejo v poštev samo violinisti. Prijave v Strokovni komisiji (Iv. Vuk), Delavska zbornica v Ljubljani.

Za šolsko deco kupujte le pri nas na Slomškovem tegu št. 6, trgovina Ljudske tiskarne d. d.

Ptuj.

Po 30 letnem službovanju odpuščen. Tako se je zgodilo namreč pri mestnem podjetju zaposlenemu strojniku Feltnerju, ki se je po 126 urni tedenski službi baje v vinčnem stanju sprl z g. upraviteljem. Vendar, ako zasluži več kot ukor, bo sklepal mestni svet, ki bo menda ta odpust prekllical. Tudi se bo govori o tem, da li se lahko kliče na odgovornost mestnega uslužbenca, ako ta po naročilu strokovne organizacije kandidira na delavski listi za volitve v Delavsko zbornico.

Vse za narod. Tako vpijejo in pišejo v raznih »borbenih listih« naši nacionalisti, kazoč pri tem na njihove močne strokovne organizacije, ki morajo izvojevati zmago. Vendar ako pobližje pogledamo, kakšne organizacije tu niti nimajo, temveč se ista osredotočuje v eni osebi, katera pa nedvomno uživa zaupanje v delavskih krogih in drugih, ki vedre in oblačijo. Zadnjici smo hoteli obrzati predavanje akademikov in predzadnjo nedeljo okrogno konferenco. Preko našega hotenja pa nismo prišli. Sodrug, sodružice, delavci in delavke, vi ki veste in poznate delo pravih zastopnikov za delavsko stvar, povejte vsem znancem, zaposlenim kjerkoli, naj se ne bojijo in ne dajo begati po raznih agitatorjih, ki pod firmo nacionalnega in verskega gesla groze delavcem. Volitve so tajne, kdor hoče svo-

Kaj je še moja dolžnost na dan volitev?

1. Da se udeležim volitev v Delavsko zbornico.
2. Da oddam pri volitvah rdečo glasovnico celo v kuverto, plavo in belo pa raztrgam in istotako vložim v kuverto. Nato kuverto zapečatim in jo izročim predsedniku volišča.

bodo in pravico, bo volil rdeče in s tem povdaril, da je rešitev proletarijata delo proletarijata samega.

Pevski odsek tukajšnje »Svobode« bo priredil dne 28. oktobra t. l. koncert. Sodelujejo ss. pevci iz Rogaške Slatine. Tudi mešani zbor bo zapel par pesmi. Sodrug in sodružice, ne pozabite na ta koncert! Imamo novega g. pevovodjo, katerega avtoriteta nam jamči za lep uspeh našega moškega in mešanega zbora.

Seja centralnega odbora Borze dela v Beogradu.

V ponedeljek, dne 9. oktobra se je vršila prva seja novoimenovanega centralnega odbora Borze dela v Beogradu. Centralni odbor tvori 7 predstavnikov delavstva in 7 predstavnikov delodajalcev, ter ravno toliko namestnikov. Na predlog Delavske zbornice zastopa DELAVSTVO SLOVENIJE S. JAKOMIN LOVRO, njegov namestnik pa je Ivan Vuk. Delodajalce iz Slovenije zastopa na predlog industrijske zbornice g. KREJČI ANTON, ravnatelj tovarne za dušik v Rušah, ki je PREDSEDNIK ZVEZE industrijev.

Odbor se je najprej konstituiral in je predsedstvo sledeče: dr. Krmpotić, viši svetnik ministrstva socialne politike, predsednik; Bogdan Krekić iz Beograda zastopnik delavstva in Blašković Štefan zastopnik centrale industrijskih korporacij v Beogradu kot člana predsedstva.

Dalje se je izvolilo disciplinsko razsodišče in izpitne komisije. S. Jakomin je na seji predložil, da so v proračunu predvidena sredstva za podpiranje brezposelnih znatno premajhna in stavljal nujen predlog, da se Borzi dela v Ljubljani k proračunu za letošnje leto za oktober, november in december nakaže vsaj Din 200.000.—, ker prihaja zima in največja sila. Poleg tega pa je zahteval, da se preokazlje ljubljanski Borzi dela vse njene rezerve, zlasti pa ona sredstva, ki se od leta 1932 pobirajo v 100 odst. zvišanem prispevku in ki niso bila stavljena v proračun.

Skljenjeno je, da lahko ljubljanska Borza dela nemoteno izdaja brezposelne podpore, neoziraje se na proračun, ker bo centralni odbor, če denarnih sredstev zmanjka v Ljubljani, takoj nakazal nova denarna sredstva na račun rezerv.

Prihodnja seja centralnega odbora, ki se bo bavila s proračuni v vseh prokrajinskih Borz dela za prihodnje leto, bo v decembru t. l.

Trbovlje.

Pazniki in agitacija za volitve!

Beda in pomanjkanje rudarskega delavstva v Trbovljah je tako velika, da se je celo uradna komisija, ki je ugotavljala dejanski položaj delavstva, čudila, kako je sploh mogoče delavstvu izhajati.

Imamo pa tudi v Trbovljah ljudi, mimo katerih gre kriza, ne da bi jo posebno občutili. To so med drugimi tudi nekateri rudniški pazniki. Delavstvu se je znižala meza, akordne postavke, doklade itd. Od 26 shtov mesečno se jih dela sedaj samo 12 do 14. Pazniki prejemajo stalno mesečno plačo, neglede na to, koliko delavnikov se je v mesecu normalno obratovalo. Za te pazniške mesečne plače mora marksaterska rudarska družina stradati, ker se vedno tuli, da pride tona premoaga predraga. V teku 10 let se je reduciral in upokoilo na tisoče rudarjev. Sploh se je stalez delavstva pri TPD znižal od 9000 na 4800. Stalez paznikov se pa ni znižal, razen če je bil kateri upokojen ali če je prevzel kakšno drugo službo.

Torej, s pazniki smo v Trbovljah dobro preskrbljeni. Zato se sliši povsod vpitje: »leistunga — leistunga«, neglede na to, da pride rudar lačen na delo. Samo sedaj pri volitvah so zraven »leistunga« dodali še

Prvovrstno blago po nizkih cenah dobite v novootvorjeni

TRGOVINI „DELAVSKE DOM“

I. Z. Z. O. Z.

Maribor, Frankopanova ul. 1.

Delavke, delavci, kupujte svoje življenjske potrebščine v svoji trgovini.

agitacijo. S svinčnikom in listkom hodijo okrog rudarjev, jih izprašujejo in zapisujejo, katero listo bo volil. Glad in pomanjkanje je pa rudarje že toliko izučil, da ne bodo volili tiste, od katerih že v naprej nič ne pričakujejo. Voliti tudi ne bodo one, kateri jim še namenjene podpore v obliki moke niso privoščili.

Zato rudarji povedo enkrat za vselej vsem onim paznikom, ki izrabljajo svoj nadrejeni položaj za agitacijo pri volitvah, da poleg gospodarskega suženjstva, v katerem se danes rudarji nahajajo, nočejo biti še miselni sužnji svojim nadrejenim organom.

Ravnateljstvo je na podlagi intervencije delavskih zaupnikov izjavilo, da ni dalo naloga, naj pazniki med službo agitirajo za gotovo listo pri volitvah, da sploh ni dala naloga za agitacijo.

To potrebuje razčiščenje!

Volitve so svobodne in te svobode si rudarji ne puste kratiti.

Kranjsko delavstvo bo volilo rdeče!

Kaj pa nam morejo — nič nam ne morejo.

Marsikdo bo osupnil, ko bo čital rezultat glasovanja v Delavsko zbornico iz Kranja, zlasti še radi tega, ker se večina delavstva rekrutira iz okoliških krajev. To delavstvo polagoma prihaja do spoznanja, da je njegovo mesto edino le v svobodnih delavskih organizacijah. Vsi sestanki in razgovori ter shodi, ki so se vršili po posameznih krajih, so jasno dokumentirali samozavest tega novega industrijskega delavstva. Mogočni MI je odjeknil po vseh siromašnih delavskih in kmetijskih stanovanih, tako da smo si zmage v Delavsko zbornico popolnoma gotovi. Prodrlo je spoznanje in ta delavska srca, da ne bo več hlapčevalo nasprotnikom delavskega razreda, temveč da bo to delavstvo hodilo svojo jasno začrtano pot.

Naj omenimo zlasti sestanek v Sred. Bitnjem, ki se je vršil 8. oktobra, na katerem je poročal o pomenu volitev v Delavsko zbornico s. Krč tako prepričevalno, da so celo navzoči nasprotniki glasno pritrjevali njegovim izjavam. Izjavili so, da s takim programom mora delavstvo zmagati in da bodo oni sami pripomogli z agitacijo za čim veličastnejšo zmago delavskega razreda.

Tudi v Kranju so narodni socialisti že dvakrat sklicali svoj shod, vendar pa so prišli samo govorniki, poslušalcev pa ni bilo.

Krščanski socialisti so imeli sicer glede obiska nekoliko več sreče, vendar pa je bilo polovico poslušalcev marksistično usmerjenih, tudi na tem shodu je s. Krč povedal na naslov teh bridko resnico in je žel za svoja izvajanja vsesplošno odobravanje. Nasprotniki v splošnem tudi pri nas skušajo na vse načine premočiti delavstvo, bodisi z grožnjo ali z lepo besedo in pripraviti delavstvo v zmoto. Zlasti značilna je pisava tukajšnega lokalnega lista »Triglava«, ki v svoji 15. številki z dne 7. oktobra 1933 od nekega dopisnika M. J. priobčuje med drugimi neokusnimi napadi tudi to-le: »Če bodo marksisti pri sedanjih volitvah v Delavsko zbornico dosegli kak uspeh, to nacionalnega delavstva ne sme omalodušiti, ker bo ta morebitni uspeh zadnji. Potem bomo vzeli tudi Delavsko zbornico v roke mi. Kljub prizadevanju židov in marksistov (tužna nam majka med našim delavstvom pa židi!), ki se skrivajo drug za drugega.«

Saj vemo, da bi tudi pri nas gotovi gospodje radi imeli koncentracijska taborišča, o katerih naj bi pošteno jugoslovansko delavstvo trpelo za svoje človečanske pravice. V naši jugoslovanski državi ne boste najbrže dočakali, da bi s ključem in ricinovim oljem reševali delavsko vprašanje.

Naše delavstvo bo po svojem prepričanem in vsestransko treznem preudarku izbojevalo svojo zmago ne glede na kapitalistične podprenike.

Zato čakamo samozavestno tudi pri nas izida volitev v Delavsko zbornico.

Vsi letni naročniki „Radiowelt“ dobe **zastonj** 14 karatno originalno ameriškano

zlato nalivno pero

all pa Kürschnerjev ročni leksikon, (900 strani, 32 tabel) all eno prvovrstno radijsko cev.

Zahtevajte takoj brezplačno na ogled „Radiowelt“. Naroča se Administration der „Radiowelt“ Wien I, Pestalozziggasse Nr. 6, ki prinaša obširne radioprograme, interesantne slike in ima lepo urejene poučne tehnične štanke.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarne v Mariboru. - Telefon štev. 2324.